

EXPRESS

NIEDZIELNY ILUSTROWANY.

ROK V

ŁÓDŹ, NIEDZIELA 21 SIERPNI 1927 ROKU.

CENA NUMERU 20 GROSZY.

NR. 231

Sacco i Vanzetti

straceni zostaną we wtorek.

Londyn, 21 sierpnia.

Egzekucja Sacco i Vanzetti'ego została odłożona na noc z poniedziałku na wtorek. Rozprawa najwyższego trybunału Massachusetts nie dotyczyła stanu faktycznego przestępstwa przypisywanego oskarżonemu ale jedynie okoliczności formalnych. Prokurator bronił zastosowania zasady habeas corpus dowodząc że oskarżeni znajdujący się w więzieniu są pozbawieni wolności, zgodnie z przepisem prawa oraz że sąd pierwszej instancji nie obraził obowiązującej ustawy odmawiając rozpatrzenia sprawy w drugiej instancji.

W ten sposób na posiedzeniu trybunału nie rozpatrzono żadnych nowych do wadów dotyczących winy oskarżonych lecz ograniczono się jedynie do stwierdzenia, że przepisy proceduralne nie zostały naruszone.

Tragiczny koniec krwawego kafa.

Szpital warjatów i stryczek samobójcy.

Moskwa, 21 sierpnia.

W Teodozji na Krymie popełnił samobójstwo wybitny komunista Izraelitienko, który jako wybitny współpracownik czerezwyczałki w roku 1918 po zajęciu Krymu przez wojska bolszewickie przeprowadzał masowe rozstrzelania oficerów i burżuazji.

Izraelitienko przez dłuższy okres czasu był leczony w psychiatrycznej klinice w Teodozji.

Trzej bandyci z Piotrkowa

napadli na probostwo w Tarnowskich Górach.

Targowskie Góry, 21 sierpnia.

Nocy ubiegłej 3 bandytów dokonało zuchwałego napadu na probostwo w Tarnowskich Górach. Spłoszeni przez patrol policyjny bandyci rzucili się do ucieczki, w czasie której gesto się ostrzelali. Policji udało się zatrzymać jednego z napastników, który zeznał, iż tak on, jak i jego towarzysze, pochodzą z Piotrkowa.

Londyn, 21 sierpnia.

(Agencja Telegraficzna „Express”).

Związek robotniczy w N. Yorku postanowił wysłać na ręce gubernatora Fuler'a pół miliona kartek pocztowych pisanych ręcznie z protestem przeciwko egzekucji Sacco i Vanzetti'ego.

Londyn, 21 sierpnia.

Władze więzienne zezwoliły siostrze Vanzetti'ego na widzenie się z bratem. Vanzetti wyszedł z celi na korytarz. Powitanie było niezwykle serdeczne. Brat i siostra ze łzami w oczach rzucili się w ramiona i ucałowali.

Pijana prostytutka raniła scyzorykiem młodzieńca, który wzgardził jej miłością.

Łódź, 21 sierpnia.

27-letnia prostytutka, Franciszka Jarowska, w jakiejś restauracyjce w Zdunskiej Woli zapoznała się z pewnym młodzieńcem, który przypadł jej bardzo do gustu.

— Chodź do mnie — prosiła go — będziemy sami przez cały wieczór.

— Nie chce — odparł jej.

— Dlaczego? Nie wezmę od ciebie pieniędzy! Podobasz mi się!

Młodzieniec nie dał się jednak skusić i odepchnął ją od siebie. Natarczywość dziewczyny skłoniła go do opuszczenia lokalu.

Jarowska na ulicy ponownie go zaczepiła.

— Chodź — szeptała — taki jesteś piękny, jak książę jakiś...

„Książę” zagroził jej, iż zawezwie policjanta, ale i groźba na nic się zdała.

— Słuchaj chłopczyku, jak jesteś taki „honorowy”, to ja ci zapłacę... Dam ci pięć złotych, sama nigdy tyle nie dostaje od gości.

Młodzieniec w odpowiedzi na oryginalną propozycję prostytutki uderzył ją w twarz.

Jarowska ogarnęła wściekłość. Powaliła go na ziemię i poczęła go grzmocić pięściami.

Napadnięty, nie mogąc się z nią uporać, wezwał do pomocy przechodniów. Wówczas zadała mu cios w szyję scyzorykiem.

Rannemu udzielono pomocy lekarskiej.

Walka warszawianki ze zbirem w nocnym pociągu pośpiesznym.

Fatalna pomyłka umożliwiła bandytom ucieczkę.

Z Warszawy donoszą:

Pociągiem pośpiesznym nr. 904 wracała ze Lwowa do Warszawy żona znanego inżyniera, p. Hanna Trapszo (Piękna 11), bratowa p. Mieczysławy Cwiklińskiej.

W przedziale, oprócz warszawianki znajdowała się jeszcze jedna pasażerka której nazwisko nie zostało ustalone.

Przed Lublinem, w pobliżu stacji Świdniki, do wagonu dostali się w zagadkowy sposób dwaj rabusie.

Usłyszawszy podejrzane szmery, śpiąca pani Trapszo, otworzyła oczy i ujrzała mężczyznę, który ostrożnie zdejmował z półki jej walizkę. Bez namysłu złapała go oburącz za czuprynę i jedno cześnie krzyknęła do towarzyszek pod-

róż:

— Niech pani pociągnie hamulec!

Niestety, przerażona dama pomyliła się fatalnie. Zamiast hamulca, zaczęła szarpać dźwignię wentylatora. Do przedziału wbiegł drugi rabus i stanął w obronie kompana.

Po krótkiej walce, złodziej obezwładniony przez inżynierową zdołał się uwolnić i wyskoczyć z wagonu, zabierając małą walizeczkę. Jego partnera pani Trapszo wypchnęła z przedziału, przyczem odebrała mu ciężką walizę skórzaną.

W Lublinie spisano o zajściu protokół. Pościg nie dał wyników. Z oględzin wagonu wynika, że bandyci wtargnęli przez okno.

Wobec wyczerpania wczorajszego nakładu, dziś „Express” powtarza kupon № 1 z dnia wczorajszego

Bombardowanie Pustyni Błędowskiej przez samoloty wojskowe.

Manewry częstochowskiej dywizji piechoty pod Zawierciem.

Zawiercie, 21 sierpnia.

W sobotę rozpoczyna się pod Zawierciem manewry dywizji piechoty pod dowództwem gen. Dąbrowskiego, połączone z ćwiczeniami eskadry samolotów, które będą bombardować ostre nabojami t. zw. Pustynię Błędowską na lewym brzegu Przemszy.

Władze wojskowe wydały zarządzenia, aby uniknąć w czasie ćwiczeń niebezpiecznych wypadków.

Lekarz oskarżony przez kobietę

o wyłudzenie i oszustwo.

Sensacyjny proces karny w Warszawie.

Z Warszawy donoszą:

W świecie lekarskim ogromne zainteresowanie budzi proces karny dr. Brandweina, oskarżonego o wyłudzenie i oszustwo na szkodę pacjentki.

Dr. Brandwein jest ginekologiem.

Proces ten był już kilkakrotnie odraczany między innymi z powodu niestawienia dr. Brandweina, którego ścigano listami gończymi.

Obecnie wyznaczono termin rozprawy na 29 sierpnia r. b.

200 czołgów na prze- strzeni 7 kilometrów.

Próbne manewry zmecha- nizowanej siły pociągowej

Londyn, 21 sierpnia.

W Salisbury rozpoczęły się próbne ćwiczenia wojsk taborowych przy zastosowaniu zmechanizowanej siły pociągowej. W ćwiczeniach bierze udział 200 tanków taborowych i kolumna samochodów pancernych, które posługiwac się będą radiotelegrafem.

O rozmiarach tych ćwiczeń świadczy olbrzymia ilość sześciokołowych traktorów, które wyciągnięte w jedną linię zajęły przestrzeń 7 mil.

Wśród zadań, które wykonać mają wojska taborowe, jest obrona przed atakami aeroplanów.

KUPON N° 1

z dnia 21 sierpnia 1927 r.

75 000 dolarów za zagadkę „Expressu”

Imię i nazwisko _____

Adres _____

Wyciąć i 10 kolejnych kuponów wrzucić w zamkniętej kopercie dn. 30 sierpnia r. b. do skrzynki redakc. „Expressu” (Piotrkowska 49 w podw.)

KUPON N° 2

z dnia 20 sierpnia 1927 r.

75 000 dolarów za zagadkę „Expressu”

Imię i nazwisko _____

Adres _____

Wyciąć i 10 kolejnych kuponów wrzucić w zamkniętej kopercie dn. 30 sierpnia r. b. do skrzynki redakc. „Expressu” (Piotrkowska 49 w podw.)

Najpiękniejsze nóżki Ameryki.

Pewna wytwórnia kinematograficzna w Ameryce urządziła konkurs najpiękniejszych nóg. Pięć „wybranek” otrzymało anżament filmowe. Powyżej podajemy zdjęcie tej „ceremonii” konkursowej.

Z ponurych dni światowej rzezi Dlaczego słynna ofensywa rosyjska na Galicję skończyła się klęską Rosjan?

**Sensacyjne rewelacje gen. Brusilowa, który w pamiętnikach swoich
odstania kulisy dworskich intryg.**

Bolszewicki miesięcznik „Wojna i rewolucja” drukuje pamiętniki generała Brusilowa, w których między innymi znajdujemy ciekawe szczegóły o słynnej a tak przez dowództwo rosyjskie zmanowanej „ofensywie” brusiłowskiej na Galicję w 1916 r.

Pierwszego kwietnia st. st. odbyła się w Mohilowie pod przewodnictwem cara narada, na której miano opracować plan tegorocznej (1916) kampanji. Na tej naradzie wojennej znaleźli się trzej głównodowodzący i naczelnicy ich sztabów: północnego frontu, generał Kuropatkin z generałem Siewersem; zachodniego, generał Ewerst z generałem Kwiecińskim i południowo-zachodniego, generał Brusilow z generałem Klembowskim, a oprócz nich generał Iwanow, minister wojny Szuwajew, generalny inspektor artylerji, wielki książę Sergiusz Michajłowicz i szef sztabu naczelnego głównodowodzącego generał Aleksiejew.

Początkowo zdecydowano rozpocząć ofensywę na północnym i zachodnim froncie, a front generała Brusilowa miał się ograniczyć defensywą aż do chwili, gdy inne dwa fronty uzyskają poważne korzyści. Przeważało jednak zdanie Brusilowa, że wszystkie fronty powinny ruszyć do ataku jednocześnie, albowiem tylko w ten sposób nieprzyjaciół, mający doskonale rozwiniętą przyfrontową sieć kolejową, będzie pozbawiony możliwości przemieszczania swoich oddziałów na miejsca bardziej zagrożone.

Pominiemy rozwój dalszy tego planu, zatrzymawszy się na ciekawym stosunku głównodowodzących do carowej Aleksandry, na stosunku, który charakteryzowała nieufność do jej rosyjskich acz patriotycznych.

W końcu kwietnia car z żoną i córkami wyjechał do Odessy na rewję serb-

skiej dywizji, uformowanej z wziętych do niewoli austriackich Słowian i Brusilow otrzymał rozkaz przyjęcia w tej rewji udziału. Rewja odbyła się pomyślnie, a „przez cały czas jej trwania — pisał Brusilow — jadłem stale śniadania przy carskim stole między dwoma wielkimi księżniczkami, zaś carowa nie pokazywała się wcale, jadając osobno. Na drugi dopiero dzień mojego pobytu w Odessie zostałem przez nią zaproszony do jej wagonu. Spotkała mnie dosyć chłodno i zapytała, czy jestem gotów przejść do ofensywy. Odpowiedziałem, że nie jestem jeszcze gotów zupełnie, lecz, że mam nadzieję, że już w tym roku rozbijemy nieprzyjaciela. Nie odpowiedziała mi na to nic, lecz zapytała — kiedy myślę przejść do ofensywy. Odpowiedziałem, że nie jest mi to jeszcze wiadome, że zależeć to będzie od okoliczności, które zmieniają się bardzo szybko i że takie wiadomości są do takiego stopnia tajne, że ja ich i sam nie pamiętam.

Carowa pomilczała chwilę, a ostatnie jej pytanie dotyczyło już sanitarnej służby jej oddziałów. Ogólnie mówiąc carowa przywitała mnie bardzo sucho, a przy pożegnaniu zachowanie się jej było jeszcze bardziej sucho.

Ta część pamiętników potwierdza obiegające w swoim czasie pogłoski, że carowa Aleksandra bardzo interesowała się ofensywą południowo-zachodniego frontu i że Brusilow stanowczo się uchylał od dania jej na ten temat odpowiedzi.

Małe stosunkowo rezultaty ostateczne swojej ofensywy Brusilow tem objaśnia, że inne „fronty” bądź działały, słabiej, bądź nie współdziałały z nim wcale.

Na zaraniu 22 maja na całym południowo-zachodnim froncie rozpoczął się gwałtowny ogień artyleryjski. Do połu-

dnia 23 maja w ręku Rosjan było już 900 oficerów nieprzyjacielskich, przeszło 40 tys. żołnierzy, 77 armat, 137 kulomiotów i t. d.

„Od dnia rozpoczęcia ofensywy w dniu 22 maja — pisze Brusilow — do 1 listopada południowo-zachodni front wzięto do niewoli przeszło 450 tys. oficerów i żołnierzy, t.j. taką ilość ludzi, jaką miałem w początkach rozpoczęcia ataku przed sobą. W ciągu całego tego czasu przeciwnik stracił 1.500.000 ludzi w zabitych i rannych, a w początkach listopada stało przedemną przeszło milion Austriaków i Turków. To znaczy, że ponad cyfrę 540.000 żołnierzy, których miałem przed sobą w chwili rozpoczęcia ataku, nieprzyjaciół zdołał na mój front przerzucić z innych frontów 2.200.000 bojowników.

„Z tego konkluzja jest jasna, że gdyby inne nasze fronty działały odpowiednio i nie dały możliwości nieprzyjacieli dowolnie przerzucać korpusów zbrojnych na moją linię frontową, byłbym w stanie wysunąć się daleko na zachód, po tętnie wpływają na przeciwnika i strategicznie i taktycznie.

Zgodne współdziałanie naszych trzech frontów pozwoliłoby nam nawet przy ubóstwie naszych środków technicznych w porównaniu z zasobnością armji austro-niemieckiej odrzucić ją daleko na zachód... Były wszystkie dane po temu, aby mniemać, że na całym froncie dokona się stanowczy przełom w kampanji na naszą korzyść i było wszelkie prawdopodobieństwo, że zwycięski koniec naszej wojny znacznie się zbliży oszczędziwszy nam tych ciężkich ofiar, jakich musieliśmy w przyszłości doznać.

„Nie jest atoli nowością — konkluduje Brusilow — że stracona chwila nie wraca, a starą tę prawdę stwierdziliśmy na własnej skórze”...

Rowerem dokoła świata.

Kazimierz Nowak z Poznania, który wyruszył przed dwoma laty w podróż dokoła świata rowerem, obecnie po przebyciu przeszło 23 tysięcy kilometrów, znajduje się w Trypolisie, skąd zamierza dalej się udać do Tunisu, Algieru, Marokka, a następnie do Hiszpanji.

W podróż tę p. Nowak gnany chęcią poznania świata w całej jego piękności, wybrał się bez pieniędzy i przez cały czas utrzymuje się jedynie z prac fotograficznej. — Nadsyła on piękne zdjęcia z miejscowości Mellaha w Trypolitanji, na którym widzimy go w otoczeniu krajowców.

Sława jazzbandu

prezes grubasów londyńskich nauczył się świętować niedzielę i płacić podatki w kozie.

Mr. Teddy Brown jest jedną z najpopularniejszych osobistości w Londynie, a nazwisko jego jest równie znane jak prezesa ministrów lub znakomitej gwiazdy filmowej.

Popularny ten człowiek zawdzięcza swój rozgłos orkiestrze jazzbandowej, którą dyryguje oraz swej niezwyklej tuszy.

Heddy Brown waży 154 kilogramy i jest prezesem londyńskiego klubu grubasów.

Znakomity grubas i dyrygent skończył przed kilku dniami koncerty w Londynie i postanowił odjechać do swej ojczyzny Ameryki.

Na odjeździe wręczył mu jednak angielski poborca podatkowy nakaz zapłaty 246 funtów szterlingów jako podatek od dochodu.

Suma ta wydawała się kapelmistrzowi nieco za wysoka.

Wpłacił więc 123 funty, a drugą połowę zamierzał uiścić „później”.

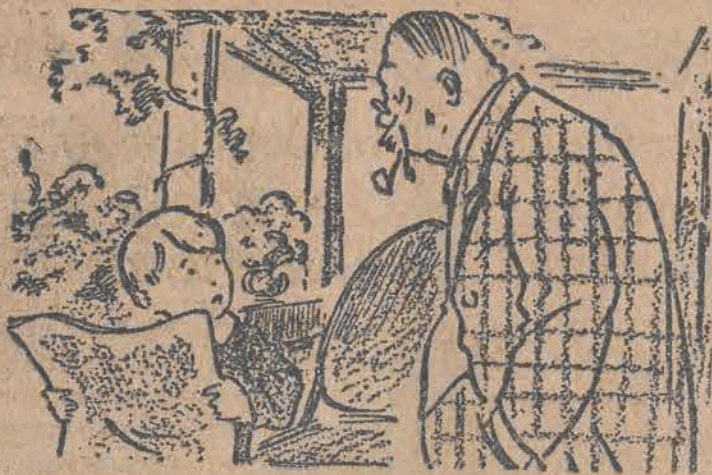
Mr. Brown rozumował bowiem, iż zanim urzędnicy podatkowi zorientują się on znajdzie się tymczasem w Nowym Jorku i będzie sobie mógł kpić z angielskiego fiskusa.

Te chytre rachuby zawiodły. Zaledwie Mr. Brown wsiadł do automobilu, który miał go zawieźć na stację kolejową, zjawił się agent policyjny. Kapelmistrza aresztowano i odtawiono do więzienia. Zrozpaczony dyrygent wyciągnął czek i wypisał na nim należność podatkową.

Dyrektor więzienia oświadczył jednak, iż czeka nie przyjmuje, albowiem nie jest kasjerem.

Zanim porozumiano się z urzędnikiem podatkowym minęły godziny urzędowe, a ponieważ było to w sobotę mr. Brown musiał czekać w więzieniu, aż do poniedziałku.

Nie pomogła nawet interwencja u ministra spraw wewnętrznych. Niedziela w Anglii jest niedzielą.

— Co tam czytasz?..
— Mowę poła. Cudowny mówca!..
— Żaden mówca... Ani słowa po polsku nie umie..
— To cóż z tego?... Cycero też nie umiał po polsku, a był świetnym mówcą..

Tragedja nieszczęśliwego podrzutka. Od 16-tu lat szuka swej matki po całym świecie i nigdzie nie może natrafić na jej ślady.

Lódź, 21 sierpnia.

Dnia 7 września 1898 roku w lasku koło dworca kolejowego w Tomaszowie znaleziono

niemowlę pici męskiej, owinięte w długi szal turecki. Przechodnie, którzy znaleźli podrzutka, oddali go w ręce żandarmów. Wypadek ten nie zwrócił wówczas wielkiej uwagi. Podobne historie z podrzutkami zdarzały się bardzo często i dziś jeszcze nie należą do rzadkości.

Ale ta dziwna i oryginalna historia, która zdarzyła się przed 29-ciu laty zasługuje na specjalną uwagę ze względu na dalsze losy podrzuczonego dziecka.

Gdy podrzutka przyniesiono na stację, w poczekalni odbyła się narada. Żandarmi zaproponowali, ażeby dziecko oddać do przytułku. Wśród obradujących znalazł się jednak

dróżnik kolejowy Jan Kostecki, mieszkający obok dworca i niemający dzieci, który zgodził się przyjąć podrzuczone niemowlę i zająć się jego losami.

W sprawie tej spisano wówczas odpowiedni protokół i dziecko wręczono dróżnikowi. Policja wszczęła dochodzenie celem odszukania wyrodnej matki, lecz

wszelkie wysiłki władz policyjnych okazały się daremne. Matki podrzutka nie znaleziono.

Na nowej drodze życia.

Jak stwierdzono, podrzutek w chwili znalezienia go miał zaledwie dwa tygodnie i był już obrzezany. Lekarze stwierdzili nawet, że

rana po operacji nie była jeszcze dostatecznie wygojona.

Kostecki, nie bacząc na to, udał się z dzieckiem do ksiadza, który dokonał chrztu.

nadając chłopcu dwa imiona Roman-Stefan.

Nazwiska chłopiec nie otrzymał, gdyż w ten sposób ksiądz chciał mu zapewnić powrót do religii mojżeszowej, gdy chłopiec dorosnie i sam będzie mógł decydować w sprawach swego wyznania.

Pod kołami pociągu.

Dopóki stary dróżnik żył chłopcu powodziło się nieźle. Ale pewnego razu Kostecki podczas pełnienia służby wpadł pod przejeżdżający pociąg i kółka oderwały mu ręce i nogi.

Nieszczęśliwy kolejarz zmarł wśród okropnych męczarni. Roman miał wówczas 7 lat. Kostecka wyszła powtórnie dla chłopca nowe życie, pełne cierpień i średniowiecznych tortur.

Nowi rodzice nie chcieli się przyznać do adoptowanego dziecka i karcili go w okrutny sposób za najmniejsze przewinienie. Chłopiec wykonywał najcięższe roboty, przymierając głodem, lecz ciężej niż dźwosił katusze w obcym domu rodzicielskim, czekając lepszego jutra.

Ucieczka z domu.

Gdy dorósł do szesnastu lat wybuchła wojna europejska. Młodzieniec postanowił uciec z domu.

Nie mając ani grosza w kieszeni, opuścił Tomaszów i udał się do Niemiec, gdzie został zabrany do przymusowych robót. Tam również nie powodziło mu się lepiej, uciekł więc do Francji, a stamtąd do Rosji. Nie trzeba chyba dodawać jak bardzo cierpiał w ciągu tego czasu i ile zdrowia stracił w wędrówkach po świecie.

Przed kilku laty Roman wrócił do kraju. Odbył służbę w wojsku i otrzymał rangę sierżanta.

Ale myśl o matce nie opuszczała go ani na chwilę. Młodzieniec tęsknił do rodzicielskiego domu, nie wiedząc gdzie go szukać.

Trawiony tęsknotą, zwrócił się do ksiadza w Tomaszowie, który wyznał mu całą prawdę i opowiedział w jaki sposób go znaleziono.

Dziwny sen.

To bardziej jeszcze podsycało tęsknotę młodzieńca. Roman postanowił za wszelką cenę odszukać swą matkę.

I oto pewnej nocy, po długich męczarniach zasnął i śniło mu się, że

Pożyczył dessous od narzeczonej, które podarował swej kochance.

W rezultacie: awantura, zerwanie, sąd.

Lódź, 21 sierpnia.

Henryk Rudzielnik utrzymywał przyjacielskie stosunki z p. Ludwiką Waleczakówną. Młodzieniec obiecywał jej, iż w najbliższym czasie się z nią ożeni.

Pewnego dnia zwrócił się do niej z oryginalną prośbą.

Chciał od niej pożyczyć jedwabne dessous.

— A poco? — spytała zdziwiona dziewczyna.

— Matka moja dziś wybiera się na bal... Prosiła mnie bym jej kupił, ale nie mam dziś pieniędzy...

Panna Ludwika spełniła jego prośbę.

Minęło kilka tygodni, a on nie zwracał jej dessous.

Dziewczyna stała prosiła go o zwrot bielizny, lecz Rudzielnik zwał ją z dnia na dzień.

Pewnego razu przypadkowo dowiedziała się iż młodzieniec wcale nie dla matki pożyczył jej bieliznę. Okazało się, iż miał on kochankę i podarował jej dessous narzeczonej.

Oburzenie dziewczyny nie miało granic.

Młodzi ludzie po gwałtownej wymianie zdań rozstali się z sobą.

— Więcej cię nie chcę widzieć — wołała — dziś mi musisz zwrócić dessous!

— Nie oddam! Zresztą nie pamiętam że je od ciebie pożyczyłem.

Ponieważ prośby jej nie odniosły żadnego rezultatu, dziewczyna zaskarżyła go do sądu.

Rudzielnik i na sprawie nie przyznał się do pożyczki, lecz świadkowie stwierdzili, iż rzeczywiście wziął od niej dessous.

Sąd skazał go na tydzień aresztu z zamianą na grzywnę.

Dwa zamachy samobójcze w Łodzi.

Lódź, 21 sierpnia.

26-letni robotnik Franciszek Węstrach w mieszkaniu własnym przy ulicy Hipotecznej 23 w celu samobójczym napił się jakiegoś płynu trującego.

Pogotowie przewiozło go do szpitala Poznańskich.

W mieszkaniu przy ulicy Częstochowskiej 18 targnął się na życie Józef Stasiak. Pogotowie stwierdziło otrucie kwasem solnym i po przepłukaniu żołądka przewiozło go do szpitala.

Przyczyna obu zamachów samobójczych nie ustalona.

Napad bandycki na ul. Łagiewnickiej.

Lódź, 21 sierpnia.

P. Tomasz Ciesielski (Dzika 2) wracał wieczorem z piwiarni do domu.

Przy ulicy Łagiewnickiej napadli nań dwaj osobnicy uzbrojeni w noże. Ciesielski, ugodzony w pierś upadł na bruk wołając o pomoc.

Okrzyki jego usłyszał jakiś przechodzień, wobec czego napastnicy rzucili się do ucieczki pozostawiając swą ofiarę.

Ciesielskiemu udzieliło pomocy pogotowie, które odwiozło go do domu.

O napadzie zawiadomiona została policja. Wdrożono śledztwo.

„Głuchoniemy żebrak“ miał świetny słuch, długi język i „kryminalne“ ręce.

Lódź, 20 sierpnia.

Adam Nudelman, znany łódzki złodziej, wyjechał na gościnne występy do Piotrkowa, ponieważ w naszym mieście źle mu się powodziło.

Ale i w Piotrkowie nie dopisało mu szczęście.

Nudelman nie spieszył się jednak i wpadł na dowcipny pomysł, który mu ułatwił dokonywanie kradzieży.

Złodziej, udając, iż jest głuchoniemy żebrakiem, odwiedzał zamożnych piotrkowian i prosił ich o datki pieniężne, a jednocześnie kradł co się dało.

W ten sposób w ciągu krótkiego czasu ofiara jego padła kilkanaście osób.

Przed kilku dniami okradł niejakiego Wiatrowskiego, zamieszkałego przy ulicy Bóźnicznej 12.

Nudelman miał jednak pecha.

Gdy nazajutrz spotkał na ulicy poszkodowanego, nie poznał go i przedstawiając kartę z napisem „głuchoniemy prosi o wsparcie“ wyciągnął rękę.

P. Wiatrowski pochwycił go za ramię, alarmując przechodniów okrzykami:

— Trzymajcie złodzieja!

Nudelman przestał już udawać głuchoniemego.

7-letni zabójca mimowoli.

Mały Jaś przyprowadził o śmierć siebie i całą rodzinę.

7-letniemu Jasiowi zakazywał zawsze ojciec dr. Polt, znany lekarz i badacz z San Francisco, aby nigdy nie zbliżał się do szklanej szafki, mieszczącej lekarstwa i narzędzia doktorskie. Chłopak usiłował poskromić swoją wrodzoną ciekawość, ale zawsze nęciły go tajemnicze rurki szklane i flaszeczki.

Pewnego razu, gdy rodziców nie było w domu, dzieciak skorzystał z nieuwagi służby i pokrywom dostał się do gabinetu ojca, gdzie zaczął bawić się probówkami.

W pewnej chwili ktoś ze służby poruszył klamką od drzwi gabinetu, a chłopak sądząc, że to ojciec powraca do domu poruszył gwałtownie zabawkę.

Nieszczęście zrządziło, że jedna rur-

ka wypadła mu z ręki i ciecz w niej zawarta rozlała się na podłogę.

Chłopak nie stracił głowy, ale wytarł podłogę i wymknął się z pokoju, za dowolony, że nikt go nie złapał na gorącym uczynku.

Ale już w parę godzin później wyszła cała prawda na jaw.

Zarówno mały Jaś, jak rodzeństwo i rodzice ciężko zaniemogli.

Wezwany lekarz skonstatował groźną cholerę azjatycką.

Jak późniejsze śledztwo wykazało, w zbitej rurce znajdowały się bakterie cholery, które uczony przechowywał troskliwie dla celów doświadczalnych.

Nikogo z nieszczęśliwych nie udało się uratować.

— Dlaczego pan podał w sądzie fałszywe nazwisko?

— Ojciec mi od małego zawsze powtarzał: „Pamiętaj synu, dbaj o swoje dobre imię“.

Humor niedzielny.

Podczas konferencji pokojowej, użalał się pewien polityk włoski na to, że zbyt małe korzyści odniosły Włochy i rzekł koledze, Francuzowi.

— Gdyby w roku 1914-ym zaatakowała was armia włoska, niby jej na gracie powstrzymać nie zdołał!

— Jakto? — zdziwił się francuz — A co by na to powiedział nasz urząd celny?

— Cóż czy nie są śliczne moje małe dziewczątka? — zapytała Tristana Bernarda pewna matka.

Spojrzał na dorosłe pannice i rzekł: — Rzeczywiście, śliczne! Ale powinien na nie pani już odłączyć od piersi, bo to im przeszkadza w zamąż pójściu.

Ktoś powiedział: — Nie zaczynaj nigdy intrygi miłosnej przed wynajęciem przyzwoitego mieszkanka kawalerskiego. Każdy stara się naprzód o kobietę, co jest wielkim błędem. Miej naprzód mieszkanie. Kobieta zjawi się napewno. Uczucie, że nie masz mieszkania, odbierze ci całą energię w zdobywaniu kochanki. Mając je, nabierzesz odpowiedniego animuszu.

Mark Twain przechadzał się pewnego razu po polach, opodal wiejskiego cmentarza i ujrzał dwóch robotników z narzędziami mierniczymi.

— Co tu robicie? — zapytał. — Mierzmy grunt, na którym ma stać mur wokoło tego cmentarza. — Mur wokoło cmentarza? — zdziwił się Twain — Pocóż ten mur jest potrzebny? Przecież ci, którzy są na cmentarzu, nie mają zamiaru uciekać, a ci, którzy są poza jego obrysem, nie chcą zgola wchodzić.

Dumas — syn wisiwał dużo przedmów.

— Nie pojmuję — powiedziała księżna Metternich — jak człowiek, mający własny powóz, może się czynić lokajem, otwierającym drzwiczki.

Zarobki

słynnych adwokatów londyńskich.

Najlepiej zarabia wśród adwokatów londyńskich sir John Simon, który sam podał dla celów podatkowych swój dochód w ostatnim roku na sumę, równającą się dwóm i pół milionów złotych.

Po nim idzie sir Douglas Hogg, który zarobił tylko milion złotych. Po tych dwóch idą Birkett, Jowitt i Bevon, których dochody roczne wynoszą około 300,000 złotych.

Budowa radjostacji w Łodzi

jest przełomową chwilą w europeizacji bawelnianego grodu. Za pośrednictwem jedenastej muzy Łódź nawiąże bezpośredni kontakt ze światem.

Łódź, 21 sierpnia. „Republika“ wczorajsza przyniosła wiadomość o zamierzonej budowie na lotnisku łódzkim wielkiej stacji radjostacji nadawczej. Sprawie tej poświęcałmy już niejednokrotnie sporo miejsca i uwagi, akcentując jej znaczenie i doniosłość zarówno dla rozwoju miasta jak i modnej dziś t. zw. „europeizacji“.

Pisząc na temat metamorfozy, którą Łódź obecnie przeżywa, metamorfozy, która z prowincjonalnego miasta

przekształca się w wielką metropolie europejską, wskazywaliśmy na dodatnie i ujemne strony „europeizacji“, podkreślając specjalnie jej moment dekoracyjny, który na tle bezbarwnych i wiecznicie zakopconych ulic bawelnianego grodu wysuwa się niemal na pierwszy plan.

Europeizacja ta w dzisiejszym swoim stanie jest jednostronna, nie zakreśla ona bowiem szerszych horyzontów i nie jest zakrojona na miarę półmilionowego miasta. Reklamy świetlne, które coraz

częściej pojawiają się na pryncypalnych ulicach są tej europeizacji tylko namiastką. Ze stanu niemowlęstwa wyjść ona może dopiero wówczas, gdy w grę wciągnięty zostanie cały kompleks innych jeszcze czynników bezpośrednio związanych z duchem czasu, techniką i potrzebą wielkiego ośrodka przemysłowego. Europeizacja miasta musi bowiem pójść nie tylko w kierunku zewnętrznej przemiany wyglądu ulic, ale dotrzeć musi do samych podstaw obecnego życia, po to by je odpowiednio przekształcić, zmodernizować i przystosować do nowoczesnych form. Wymaga tego przede wszystkim naturalny rozwój miasta, krępowany dotychczas brakiem szeregu nowoczesnych urządzeń inwestycji, które mogłyby tej samorządnej ekspansji pójść na rękę i wzmoczyć jej tempo. I tu właśnie na pierwszy plan wysuwa się radio, którego rola, mimo wszystko, nie była dotychczas praktycznie doceniana.

Budowa radjostacji na lotnisku łódzkim problem ten częściowo rozwiązuje. Jest to znaczny krok naprzód ku prawdziwej i istotnej europeizacji Łodzi która dzięki jedenastej muzy będzie mogła nawiązać bezpośredni kontakt ze światem.

Projektowana stacja nadawcza służyć ma przede wszystkim celom lotniczym. Mimo to, że zakres jej działania będzie ściśle ograniczony, rola jej będzie ogromna. Wzmocni ona bowiem do maximum bezpieczeństwo mała jeszcze popularnej komunikacji powietrznej, która dzięki temu będzie mogła być znacznie rozszerzona. Z chwilą otrzymania radia port lotniczy stanie się niejako punktem centralnym całej sieci innych lotnisk projektowanych obecnie na terenie województwa łódzkiego. W ten sposób w dziedzinie lotnictwa Łódź zacznie odgrywać w kraju dominującą rolę. Stacja, która ma stać pod Łodzią sumptem L. O. P. P. będzie miała inne jeszcze zadania. Będzie ona bowiem do czasu budowy nowej stacji przez Polskie Radio nadawać Łodzi i okolicy audycje radjofoniczne. A więc i w dziedzinie życia kulturalnego odegra ona niepoślednią rolę.

Mimo wszystko jednak, nie wolno zapominać, że stacja, której budowa ma się niebawem rozpocząć, służyć będzie specjalnie celom lotniczym. Siłą więc rzeczy wyłania się wobec tego konieczność budowy drugiej stacji przeznaczonej wyłącznie dla celów audycji radjofonicznych. Ponieważ doniosłość i kulturalne znaczenie radja jest dziś dla wszystkich rzeczami niewątpliwą — sprawa ta nie powinna podlegać żadnym dyskusjom. Żadną miarą nie możemy pojąć czemu Łódź ma być gorsza od Krakowa, względnie Poznania, tembardziej, że stacja nadawcza dla Łodzi jako ośrodka przemysłowego ma specjalne, propagandaistyczne znaczenie.

Pod względem zaś modnej dziś „europeizacji“ będzie ona czynnikiem o przełomowym znaczeniu.

Napad bandyty w pociągu

Lublin, 20 sierpnia.

Dnia 19 b. m. na stacji kolejowej Świdnik pod Lublinem, do przedziału 2-ej klasy pociągu osobowego wtargnął nieznany osobnik, który sterorizował pasażerkę Jadwigę Matowiecką z Warszawy, zrabował jej walizkę rzeczna, poczem umknął.

SPLENDID

20. NARUTOWICZA 20.

Dziś i dni następnych!

— 12-ty podwójny szlagierowy program! —

BEZDOMNA

Współczesny dramat życiowo-erotyczny w 2 serjach 18 akt. razem według znakomitej powieści Karola Vayre drukowanej w „Echo de Paris“ p. t. „Gosette“.

— Serja I. —

Tajemnica jednej nocy

Pałac hrabiostwa de Savieres. Podstępne zamordowanie bogatego przemysłowca wśród zagadkowych okoliczności. Zdumiewający wynik śledztwa. Garsonjera. Młody hrabicz występujący w cyrku zarabiał na kawałek chleba. Tragiczna śmierć hrabiostwa, którzy nie zdążyli spoznać swą ostatnią wolę. Galowe przedstawienie w cyrku. Odrzucenie z oburzeniem niecznych propozycji.

— Serja II. —

Nelly, dziecko cyrku

Oszłomienie niespodziewanym widokiem kuzyna, którego uważano za zmarłego. Obmyślenie piekielnej intrygi. Niezwykłe zachowanie się szofera wobec swego pana. Tragiczny wypadek w cyrku. Sprawiedliwość musi zatryumfować. Wybryki beznamiętnej wściekłości. Werwanie sędziego śledczego. Epilog.

Reżyserja genialnego Germaine Dulac.

Wytwórnia francuska „Pathe Consortium Cinema Paryż“.

W rolach głównych Monika Chryses, Rena Bont, Jerzy Chirak i inni najwybitniejsi artyści scen paryskich.

Od godz. 1½ do g. 3 Cena wszystkich miejsc 50 gr. i 1 zł.

Kobieta, która jest mężczyzną.

Krzyżowa droga hermafrodyty.

W miejscowości Villach aresztowano onegdaj młodą dziewczynę, która zwróciła uwagę policji swoim osobliwym zachowaniem się. Dziewczynę sprowadzono do komisariatu, gdzie komisarz poznał w niej mężczyznę.

Sprowadzony lekarz dr. Heuger stwierdził następnie, że rzekoma dziewczyna podająca się za Hansi B. dwudziestopięcioletnią urzędniczkę Tow. „Sirius“ we Wiedniu, jest właściwie mężczyzną. Zatrzymano ją początkowo w areszcie, a dopiero po stwierdzeniu, że jest rzeczywiście urzędniczką Hansi B. z „Siriusa“, puszczono ją na wolność.

Wypadek Hansi B. jest niezwykle ciekawy. Ojciec Hansi był urzędnikiem w firmie „Sirius“. Rodzina cała cieszy się jak najlepszą opinią. W roku 1906 urodziło się ojcu Hansi dziecko, które należało do płci męskiej, ale potem rozwinęło w hermafrodytę. Gdy Hansi miał 17 lat poczuł się nagle kobietą. Aż do tego czasu nosił suknie męskie, chodził

do szkoły męskiej i czuł się chłopcem.

Rodzice jego mieszkali wówczas w St. Veit, gdzie ojciec jego miał zastępstwo firmy „Sirius“. Nagła przemiana Hansi B. z chłopca w dziewczynę wywołała w St. Veit sensację. Za pozwoleniem władz Hansi B. zmienił płeć i imię.

Stało się to jednak dla niego powodem ogromnych przykrości. Rodzice mu sieli z nim uciekać z St. Veit, ponieważ chłopcy, znając doskonale Hansi B. jako swojego kolegę, poczęli go nagabywać, gdy zmienił się w kobietę.

Firma przeniosła wtedy ojca Hansi B. do innego miasta. Równocześnie wstąpił również Hansi B. do firmy jako komiwojażerka. Czuje się obecnie kobietą, ale słaby zarost na brodzie i niski głos męski naraża ją na nieustanne podejrzenia, że jest przebrany mężczyzną, handlarzem dziewcząt, szpiegiem itd. Stąd właśnie ostatnie aresztowanie.

Hansi B. cieszy się w firmie opinią bardzo dobrej siły fachowej.

Klub miłośniczek Valentina.

Dwanaście tysięcy kobiet przysięgło wierność zgasiemu królowi ekranu.

Wzruszające posiedzenie żałobne niesamowitej korporacji.

Klub wiernych kobiet!... I pomyśleć, że coś podobnego wogóle istnieje na świecie. A jednak klub taki nie jest fikcją, lecz rzeczywistością i posiada 12 tysięcy członkiń, które złożyły uroczystą przysięgę, że dochowają wierności jednemu, jednemu mężczyźnie i to w dodatku takiemu mężczyźnie, którego nikt już na tej ziemi pośród żyjących. Mianowicie tym szczęśliwym mężczyzną, któremu 12.000 kobiet dochowuje wierności jest nikt inny, jak przedwcześnie zmarły bohater filmu Rudolf Valentino.

Oficjalna nazwa tego klubu brzmi: „Valentino Memorial Guild”. Korporacja ta ma swoją główną siedzibę w Londynie, ale zamierza również otworzyć filie w innych miastach. Albowiem ze wszystkich stron Anglii, Szkocji, Irlandji napływają zgłoszenia od tysięcy wielbicieli zmarłego artysty filmowego.

Kobiety z różnych sfer, różnego wieku, damy z wytwornego towarzystwa, dziewczęta, z fabryk, młodzieńkie podłotki i podstarzałe matrony chcą otrzymać odznak stowarzyszenia. Jest to płaski medalion z portretem Valentina, obramowany wieńcem laurowym.

Niedawno klub Valentino Memorial Guild odbył swoje pierwsze posiedzenie, w którym wzięło udział 10.000 kobiet z całej Anglii. W olbrzymiej hali urządzonej na ten cel wzniesiono wielkie podium. Znicze płonęły w olbrzymich urnach, oblewających światłem upiornym wielki biust zmarłego artysty. Trybuna przykryta była czarnym sukniem. W sali panował nastrój żałobny. Ciche łzy płynęły z niejednych oczu po świeżym jak kwiat wiosenny albo pomarszczonym jak suszone jabłko policzku kobiecego, gdy Novello, najpopularniejszy po Valentine aktor filmowy, wygłaszał przemówienie ku

czci Valentina. A gdy włoski śpiewak Silvio Siddi odśpiewał arję Masseneta, w sali dało się słyszeć głośnie szlochanie.

Potem ściemniło się w sali i na ekranie ukazał się ten, którego śmierć tak gorąco jest opłakiwana. Ukazał się on oczom obecnych w jednej ze swolch najświetniejszych kreacji w filmie „Monsieur Beaucaire”. Przed oczyma obecnych dokonywał się cud filmu: Valentino żył, ruszał się, uśmiechał, czarował spojrzeniem, choć ciało jego już dawno spoczęło w mogile.

Gdy potem zademonstrowano poraż pierwszy film sporządzony przy nakładzie olbrzymich kosztów przez stowarzyszenie „Valentino Memorial Guild” film przedstawiający różne epizody z życia Valentina, ukazujące artystę grającego w golfa, jeżdżącego konno, fechtującego się, oczekującego zdjęć przed aparatem, wówczas cała sala zatrzęsała się od namiętnego entuzjazmu. Film ten z trudnością zestawiono i zlepiono z poszczególnych zdjęć robionych za życia Valentina.

Członkinie klubu na nowo złożyły przysięgę dochowania wierności Valentiniowi.

Zdawałoby się, że fatalność prześladowała artystę aż poza grób, przez całe swoje życie poszukiwał bowiem jednej wielkiej miłości a natykał się ciągle na tysiące kobiet prześladowające go swoim uwielbieniem. I po śmierci 12.000 kobiet przysięga mu wierność, a kto wie czy właśnie ta jedyna, o której wierność on by się troszczył, znalazła się w tych szeregach?...

CASINO

Dziś i dni następnych!

Wielki dwugodzinny program!

1
Ulubieniec
Łodzi

Harry Liedtke w najnowszej swej kreacji dramatycznej wielkiej miłości pod tytułem

KOCHANKA

2

Erotyczny dramat w 10 aktach na tle przygód pięknej i uczciwej kobiety która wskutek tragicznego zrzędzenia losu przechodziła z rąk do rąk pod tyt

Meżczyzny Meżczyzny

Rzecz dzieje się w New-Yorku, w Paryżu, w Berlinie, na pokładzie wielkiego okrętu oceanicznego, oraz na najmodniejszych placach amerykańskich. Współwzięły przegląd najmodniejszych mód

W roli

główniej:
urocza

Ellen Richter

Od godz. 1½ do godz. 3-ej
cena wszystkich miejsc
50 groszy i 1 zł.

LECZNICA

lekarki specjalistów i gabinet denty.
— styczny przy Górnym Rynku,
Piotrkowska 294, tel. 22-89
przy przystanku tramw. pabjanickich)
przyjmuje chorych w chorobach wszystkich
specjalności od g. 10 rano do 6-ej
po poł. Szczepienie ospy, analizy (mocz,
krew, kał, mocz, piwocin etc.) operacje
opatrunki.
Porada 3 złote. Wizyty na miejscu
Zabiegi i operacje od umowy. Kąpiele
świetlne. Naświetlanie lampą kwarcową.
Roentgen. Zęby sztuczne, korony
złote, platynowe i mosty.
W niedziele i święta do godz. 2 po poł.

Nie kupujcie u gęsi owsa!!!

Kupujcie tylko z pierwszej ręki
otomany, kozetki, materace i krzesła,
gdyż można kupić o 50% taniej
i o 100% lepiej na raty i za gotówkę
w Zakładzie Taplicerskim
M. POKOJEK, Rzgowska 33.

WYCINAJCIE ADRES!

gdzie można dostać o **30%**

z własnego i powierzonego towaru.

Pracownia na miejscu

Z. ZALCMAN, Główna 24.

UWAGA: Urzędnikom na raty.

WYCINAJCIE ADRES!

TANIEJ UBIORY MĘSKIE, DAMSKIE I DZIECIENNE.

—

Z. ZALCMAN, Główna 24.

UWAGA: Urzędnikom na raty.

przyjmuje w lecz-
nicy przy ul. Piotrkowskiej 294.
Konsultacje od godz.
codziennie od godz.
2-7 wiecz.

Rowery!

angielskie francuskie

i niemieckie oraz części rowerowe
nabyć można w firmie

„DOBROPOL”, Piotrkowska 73

Warsztat reperacyjny oraz lakierniczy

—

Dr. med.

S. Lewkowicz

Chor. skórne we-
neryczne i płciowe

Konstantynowska 12.
Tel. 55-52

Przyjmuje od 9-1
i od 6-8. Dla pań
do 4-5.

Dla niezamożnych
ceny lecznic.

—

A. E. MASSON.

Czarna Julka

Sensacyjny romans społeczny.

Panienska — zaczął opowiadać Świderski z żalem w głosie — przyszła do mnie do garażu w sobotę zrana i kazała przygotować maszynę na popołudnie.

Potem zaczęła ze mną rozmawiać jak to czyniła zazwyczaj, gdyśmy się spotykali. Powiedziała mi, że wie o zamieszaniu rodziców moich w Gdańsku i że pewnie chciałbym ich odwiedzić.

Zwróciła jeszcze uwagę że byłoby wielkie, gdybym do nich nie pojechał.

— To wszystko?

— Tak.

— Doskonale... — odparł Byrka, który na nowo odzyskał humor i swobodę ruchów.

Widać było, że nie zwrócił nawet uwagi na zeznania szofera. Wyglądało to tak jakby ktoś otrzymał bardzo ważny dokument i odrzucił go niedbale na stół.

— Proszę panów do garażu! — rzekł detektyw.

Wszyscy podążyli za nim. Wrota garażu były otwarte.

— Czy zastał pan garaż otwarty?

— Tak... Otwarty był jak teraz...

— A gdzie pan schował klucz we wtorek?

— Garaż zamknąłem na klucz, który oddałem Małgorzacie, a ona powiesiła go na gwoździu w kuchni.

— Rozumiem... — odparł detektyw — To znaczy, że każdy mógł go łatwo znaleźć w nocy...

— Tak, o ile wiedział gdzie klucz wisiał...

Za garażem przy ścianie stało kilka beczek z benzyną.

— Czy w czasie pańskiej nieobecności brał ktoś benzynę? — zapytał Byrka.

— Tak... We wtorek, gdy wyjeżdżałem, w motorze było bardzo mało benzyny... Tam wchodzi o wiele więcej... Mam wrażenie, że ubyło z tej średniej...

Komisarz zrobił niezadowoloną minę.

— Wszystko jedno z której beczki — zwrócił uwagę — Fakt, że ktoś wziął benzynę...

Lecz detektyw inaczej zapatrywał się na tę sprawę.

— Tak... — rzekł detektyw, zwracając się do komisarza — Może to jest nawet ważne... Nie wiem.

Komisarz coś jeszcze powiedział, lecz detektyw nie zwrócił na to uwagi i nadal badał szofera.

— Jaka to była maszyna?

— Na 60 koni parowych... Ford... — odparł szofer.

Byrka zwrócił się do komisarza:

— Numer i szczególne znaki ma pan chyba zapisane, co? Trzeba podać ogłoszenie. Może ktoś widział to auto...

Komisarz odrzekł, że ogłoszenie zostało już podane, na co Byrka kiwnął głową i zajął się badaniem terenu.

Przed garażem rozciągało się małe podwórze, lecz na kamieniach nie było żadnych śladów.

— A przecież kamienie były mokre — rzekł Byrka, potrząsając głową —

ten, który kierował maszyną, musiał być bardzo ostrożny.

Detektyw posuwał się dalej, badając dokładnie powierzchnię ziemi.

— Patrz pan — zwrócił się do Wójcika — Tutaj czyjaś noga nadepnęła lekko na trawę... Widzi pan?... o, a tu znów... Ktoś musiał tutaj biec na palcach. Bardzo sprytnie, bardzo...

Wszyscy przeszli znowu na główne aleje i zatrzymali się naprzeciw willi.

Był to niewielki gmach, przed którym ciągnął się trawnik z klombami kwiatów.

Zbudowany był w kształcie kwadratu z żółtego kamienia.

Miniaturowe kolumny ożywiały gładką ścianę a na samym szczycie wznosiła się wieżyczka z ostrą iglicą.

Ryszard nie mógł zrozumieć w jaki sposób w ciągu ostatnich dwunastu godzin w murach tych mogła się rozegrać tak straszna, tajemnicza tragedia.

W świetle słonecznym cała okolica zda się promieniowała radością.

Niektóre okna były jeszcze zasłonięte, przez inne wpadały do pokoi złote promienie słońca.

Na lewo od wejścia mieścił się pokój stołowy, na prawo — salon, w którym popełniono zbrodnię. (D.c.n.)

Charbin — perła Mandżurji

jest uroczym zakątkiem cywilizacji europejskiej na bezkresnych terenach żółtego państwa.

Polacy w Charbinie. — Rikrze i Kulisi. — Dzielnica europejska. — Jak mieszkają „synowie nieba”? — Uliczny fryzjer. — Wielki palec symbolem uprzejmości. — Zalotność młodej chinki. — Ach, te nóżki!..

Charbin, w sierpniu.

Zbliżamy się oto do miasta, którego imię głośno dziś w świecie. Daleko wewnątrz o niem pogłoski, iż tu władcy Moskwy gromadzą potężne oddziały wojsk na wypadek, gdyby chiński smok zechciał okazać zbytnią niesforność wobec dotychczasowych swoich mentorów.

W ustach mieszkańców dalekiego Wschodu nazywa się on „perła Mandżurji”, na kartach geograficznych figuruje jako — Charbin. Miasto szczególnie często wspomniane w Polsce, w murach bowiem jego żyją tysiące Polaków, którzy mają tu swoje kościoły, własną prasę i własne formy życia.

Przed dworcem stoją chińscy kulisi z riksami. Uprzejmie zapraszają przybyś do zajęcia w nich miejsca i za chwilę mkną jak wicher ciągnąc lekkie wózki, których gumowe obrotowe koła dudnią po dobrze utrzymanym bruku ulicy...

I za chwilę roztacza się przed oczyma niezapomniany obraz. Charbin! Tysiące parowozów i statków unosi się na szerokich barkach Sungari, w którego łożysku, głęboko werżniętem w żółte podłoże, toczą się powoli i majestatycznie zielone fale. Niezliczone śpichlerze, stacje wyladowcze, liczne młyny i okazałe gmachy przedsiębiorstw handlowych rozciągają się na wyniosłych brzegach.

W dostojnej powadze leży poza nim pełne malowniczości miasto europejskie, urwione barwnymi kopułami i wystrzelającymi ku niebu wieżami. U jego murów cichnie zgłęb dzielnicę chińską. Szerokie ulice obramują z dwóch stron masywne budowle murowane, niepozabawione smaku siedziby bogatych kupców, przyozdobione flagami wille zagranicznych konsułów i liczne uczelnie, gimnazja dla chłopców i dziewcząt, seminaria nauczycielskie i szkoły powszechne dla Europejczyków, a obok nich wspaniałe magazyny handlowe, mogące stanowić chlube każdego z wielkich miast.auta i wspaniałe ekipaże mijają się bez szelestu; damy odziane wedle ostatniej mody, obok nich eleganccy panowie. Naprawdę piękne i nowoczesne miasto wyrosło u schyłku 90-tych lat na miejscu nędznej chińskiej wioszczyny.

Żywe i hałaśliwe jest dzisiejsze miasto chińskie. Także i tu obok wąskich brudnych zaułków można ujrzeć szerokie częściowo brukowane ulice. Zato niewiele tu kilkopiętrowych domów, przeważają niskie budynki drewniane, ogrodzone wysokimi płotami. Wszędzie snują się chłoczcy w swych niebieskich wywotowanych kaftanach, spodniach, wybitniejsi z nich noszą stroje z czarnego jedwabiu. Na nogach wszyscy noszą ozdobione filcowe trzewiki. Rzadko tylko ujrzeć tu można chińczyka w stroju europejskim. Panie chińskie spotyka się często. Spoglądają na obcych ciekawie i bez lęku czarnymi błyszczącymi oczyma. Na swych zniekształconych, nieprawdopodobnie małych nóżkach biegają w wąskich czarnych spodenkach jedwabnych i białych skórzanym trzewieczkach. Na głowach ich podziwiać się musi kunsztowne duże fryzury. Prawie wszyscy chińczycy noszą jeszcze warkocze, niektórzy ogolili połowę głowy, włosioną jej połowę owinięwszy warkoczem.

Uwagę zwraca olbrzymia ilość chińskich restauracji. W ogródkach frontowych siedzą tu goście trzymający poważnie w lewej ręce dwie pałeczki, które im podają sobie do ust pokarm z zadziwiająco zrećnością. Rzucamy okiem na żółtych kucharzy. Rękami ozdobionymi krogulczymi paznogciami żwawo gniotą ciasto, wyciągając je w różnych kierunkach równomiernie i nakładając na nie pokrajane ryby lub jarzyny; potem pięknie placek w oleju i gorący podają gościom.

A oto chiński fryzjer uliczny. Majestatycznie kroczy ulicą, niosąc na lewym ramieniu drążek, na którego końcach wiszą z jednej strony stół, z dru-

giej zaś narzędzia i naczynie na wodę. Prawą ręką dzwoni o stół rodzajem metalowych pałeczek, zwiastując w ten sposób swoje przybycie.

Towarzysz nasz pragnie wypróbować talentów bawerza. Kiwa nań, siada na stołku, a fryzjer dokonuje na nim operacji z niezwykłą szybkością, niezaciawszy ani razu. Co zaś najdziwniejsze używa do tej operacji krótkiej brzytwy, szerokiej ponad osiem centymetrów. Naturalnie zaraz otoczyło nas wielu widzów, rosyjscy żołnierze, poważni chińczycy, paru wyrostków i kilka młodych dam odzianych w jedwab i aksamit. Wszyscy śledzą z uwagą akt golenia naszego towarzysza.

Dobrotliwość jest zasadniczą cechą synów nieba. Pozdrowiwszy chińczyka słowem „Chodja”, będącym prawie synonimem przyjaciela, wywołuje się natychmiast na jego zazwyczaj poważnym obliczu uśmiech rajskiego wesela. Chcąc zaś okazać mu szczególną sympatię należy wyciągnąć ku niemu wielki palec zacisnąwszy równocześnie dłoń. Natychmiast odpowie pokłonami i podob-

nym gestem. Biada jednak, gdyby się wyciągnęło mały palec! Nasroży się strasznie, pluje i czyni szaleńcze gesty oburzenia wobec tak niskiego poważania.

W jadalni hotelu „Mandżurja” siedzą chińskie panie przy sąsiednim stoliku, a wśród nich młode, 15-letnie dziewczę. W czarnych twardych jej włosach błyszczą wielkie żółte perły. Rysy regularne, delikatnie wykrojone, cudownie ciemne oczy, zęby bogato plombowane złotem. Dziewczę flirtuje z panem ze swego towarzystwa, co jej nie przeszkadza rzucić i ku nam czasem spojrzenie, przyczem z widoczną lubością ukazuje swe złote plomby. Wkońca wybiega na swych karłowatych nóżkach z sali.

Ach te nogi wytwornych chinek! Kaprys cesarzowej, śpiącej w grobie od tysięcy lat, uczynił miliony kobiet chińskich ofiarami nieszczęsnego zwyczaju. Okaleczone w dzieciństwie, nie znają radości wolnych ruchów w pięknym otaczającym je świecie.

Zdjęcie Wezwirfusa podczas niedawnego wybuchu, dokonane przez śmiałego fotografa amerykańskiego.

Przez salto mortale do serca.

Jak mistrz trapezu zdobył rękę mistrzyni konia.

Niemalą sensację przeżywał Paryż. Dwie gwiazdy cyrkowe, słynny akrobata Jean Lopez, żenił się z córką najznakomitszego clowna francuskiego, panną Regina Fratellini, znakomitą woltżerką, która swymi karkołomnymi sztukami zasygnęła w Europie i Ameryce.

Ślub odbył się w wiejskiej posiadłości Fratellinich, a miejscowy proboszcz wygłosił wzruszającą przemowę, która wycisnęła łzy z oczu uczestników.

Najbardziej wzruszony był pan młody, który nieswoje czuł się w eleganckim fraku, u boku narzeczonej w przepysznej sukni z welonem.

Długo bowiem ubiegał się o jej rękę ale zawsze bezskutecznie, bo stary Fratellini chciał innej kariery dla swej córki.

Pewnego wieczora popisywał się Lopez na trapezie, a Regina dzielnie mu sekundowała na koniu. Jean miał wykonać zawrotny jakiś skok na wysokość

Nowoczesny raj na ziemi

ma powstać za 50 lat.

Ci, z pośród nas, którzy mają przed sobą perspektywę przeżycia jeszcze lat 50, mogą cieszyć się nadzieją, że dożyją złowego wieku ludzkości, kiedy praca będzie już tylko przykrej wspomnieniem. Przynajmniej tak twierdzi dr. Percy Buck, profesor uniwersytetu londyńskiego, który niedawno wygłosił odczyt na ten temat.

„W porównaniu do tego, co świat przeżywać będzie w najbliższych 50 latach, wszystkie zdobycze techniki i nauki z ubiegłego półwiecza są poprostu dziecinna zabawką. Kiedy uda się wreszcie rozszczepić atom, o wówczas wszelkie troski o węgiel, o gaz, o elektryczność, znikną same przez się.

Wydatek pół penny umożliwi przeprowadzenie połączenia kolejowego między Londynem a Edynburgiem, a za 1 penny będzie można zaopatrzyć cały Londyn w światło elektryczne. Nikt wtedy dla utrzymania swego życia nie będzie się musiał zadrecać pracą. Każdy będzie mógł dowoli używać swobody i robić co mu się będzie podobało!”

A zatem — quia vivra — verba!..

Kto wynalazł kokainę

Kokaina została odkryta w r. 1859 przez Niemanna w liściach permojańskiej rośliny koka. Jest to substancja stała, krystaliczna, bezbarwna, bez zapachu, z trudnością rozpuszcza się w zimnej wodzie, łatwo zaś w gorącej, w alkoholu, w eterze; ma smak nieco gorzki.

Własności fizjologiczne kokainy poznaliśmy pierwszy Kollen w r. 1884. Stwierdzono wkrótce, że działanie kokainy było jednakowe na wszystkie organizmy, wobec czego zaczęto ją stosować w zastrzykach podskórnych. Wywołuje ona, jak wiadomo, znieczulenie miejscowe, pozwalające na to, by nie uciekać się do środków, znieczulających cały organizm.

Kokainę używa się zresztą i jako środek wewnętrzny; należy jednak stosować ją wtedy w bardzo słabych roztworach (najwyżej 1 proc.). Bo przy dozach zbyt silnych kokaina powoduje objawy nadwrażliwości, mogące zakończyć się konwulsjami śmiertelnymi.

Najlicniejsza rodzina na świecie.

O ile w Niemczech np. pełno jest Müllerów i Meierów, w Holandji Janseńów, Andersenów i Christiansonów, w Szwecji, o tyle znowu Ameryka przepada za nazwiskiem Smith. To też niema w świecie nazwiska, któreby miało tylu ludzi, rozpowszechniających je; ostatecznie spis ludności wykazał, że w St. Zjednoczonych nazw. to nosi 1.504.300 osób!

Dlatego jest kilka zaledwie miast w Ameryce, w których nazwisko Smith nie stoi na pierwszym miejscu; należy do nich St. Pauls i Minneapolis, gdzie Smithowie są dopiero na piątym miejscu, oraz Chicago, gdzie zajmują drugie miejsce; pierwsze zajęli tam Johnsonowie.

Zato w New-Yorku Smithowie są na pierwszym miejscu, a wielka księga amerykańskich znakomitości poświęca nazwisku Smithów aż 17 stron.

czwartego piętra. Mimo ogromnej wprawy czuł zawsze lęk przed tą akrobatyczną sztuką.

Wtedy to postawił swej narzeczonej ultimatum:

— Jeśli nie przyrzekniesz teraz, iż będziesz moją żoną, roztrzaskam swą głowę u twych stóp.

Regina zadrażała i odrzekła:

— Nie rób szaleństw, będę twoją!

Lopez magnął koziółką, a sala zachlupała od oklasków.

Tego wieczora tak dokazywał na scenie, iż wzruszył nawet dyrektora, który mu wypłacił specjalną premię za ten szczególnie udany wieczór.

Wtedy to stary Fratellini, zrezygnował z „arystokratycznych” poglądów na małżeństwo i przyrzekł Lopezowi córkę.

Profile największych atletów doby obecnej.

JACK WILLIAM HARRISON DEMPSEY najznakomitszy pięściarz wszystkich czasów.

Czy „Tygrys z Utah” jest skończony, czy zdobędzie ponownie utracony tron?

Do lat ostatnich nie było boksera, o którymby można z całą stanowczością powiedzieć, że przewyższa wszystkich poprzedników. O wyższości między współczesnymi decyduje walka, dla nie spóczesnych natomiast brak zupełnie obiektywnego sprawdzianu. Dla miernienia „wielkości” bokserów różnych okresów nie pozostaje nic innego, jak swobodna i dość luźna ocena całokształtu ich walorów. Oczywiście brać tu można pod uwagę wartość pięściarza w znaczeniu absolutnym, to znaczy bez uwzględnienia ich wagi w kategoriach niższych mogą trafiać na jednostki, które jedynie technicznie są bezwzględnie doskonałe, natomiast ich siła i odporność wchodzić może w rachubę tylko w stosunku do wagi. Ludzie ci oczywiście nie mogą w żadnym razie pretendować do miana bokserów „najlepszych”, skoro wobec cięższych od siebie są bezsilni, mimo zalet technicznych.

Ocena bokserów jest niezwykle trudna, wchodzi tu w grę nadzwyczaj różnorodne momenty, i niema człowieka dość kompetentnego, któryby potrafił zupełnie stanowczo zbilańsować, zestawiać zalety i wady mistrzów dzisiejszej i dawnej doby. Fenomenalny średniej wagi mistrz świata wszystkich kategorii Fitzsimmons wyróżniał się znakomitą techniką i inteligencją (to samo odnosi się też do Corbetta), Jeffries potęgą swej postaci i wytrzymałości w walce; murzyn Johnson odpornością, przy stosunkowo mniejszej sile uderzenia, Stanley Ketchell nieprawdopodobną mocą swych ciosów — żadnemu jednak nie podobna przypisać bez zastrzeżeń palmy pierwszeństwa.

Przeszli oni już do historii, a na miejscu ich zjawiał się człowiek żelazny, który łączy w sobie wszystkie ich zalety, a w którym nie widać żadnej wady bokserkiej — pisał w roku 1924 znakomity publicysta sportowy Tadeusz Semański. Człowiekiem tym jest „Jack” Dempsey.

„Tygrys z Utah” siłą uderzenia, któremu nikt się nie oparł, przewyższa samego Ketchella, a technice dorównywa największemu „artyście pięści” — Carpentierowi, wytrzymałości jest nie mniej od Johnsona i z usmiechem niemal przyjuje ciosy najgroźniejszych swych przeciwników.

Poprzednie jego triumfy były naogół tak łatwe, że nie miał on możliwości wykazać wszystkich swych atutów. Zdobyć mistrzostwa świata od nienadzwyczajnego Jess Willarda, samo przez się niewiele mówiło. Znawcy twierdzili wtedy, że Jeffries był od niego lepszy. Dempsey był niedoceniony, o czym najlepiej świadczy, że porwał się na niego i liczył na zwycięstwo zawodnik wagi półciężkiej — Carpentier. Dopiero po strasznie trudnej, dramatycznej wprost walce z Firpem „Tiger Jack” pokazał się w całej okazałości.

Nazywano go nieraz „maszyną do bicia” — nazwa nie trafna zupełnie. Maszyna pracuje bezmyślnie i bez... ambicji, a popsuta, działająca przestaje. Dempsey bił mocno i szybko jak maszyna, ale powalony nie ustąpił, zebrał całą żelazną wolę i z uporem prymitywnej istoty, gniebił przeciwnika, i zwyciężył.

Od maszyny różnił się i tem, że potrafił on po mistrzowsku dostosowywać styl i taktykę do okoliczności i przeciwnika.

William Harrison urodził się roku 1895 w Salt - Lake City w półdzikim jeszcze stanie Utah. W żyłach jego płynęło trochę krwi indyjskiej. Młodość spędził w prerjach i lasach, nabierając niezwykłych sił fizycznych i złości dzikiego zwierza.

Na początku wojny dopiero zdecydował się poświęcić karierze bokserkiej. Wtedy to, amerykańskim zwyczajem

przybrał sobie nazwisko boksera starej daty, który był dla niego ideałem, Jacke Dempsey’a. Nie zdawał sobie być może sprawy z tego, że jeżeli w przyszłości będą o tym Dempsey’u mówić, to tylko dzięki niemu. Jack William Harrison Dempsey na ringu stanął publicznie po raz pierwszy dopiero w 20 roku życia, t. zn. w r. 1915, w roku ostatecznej detronizacji mistrza świata, weterana na Johnsona przez Jess Willarda.

W ciągu trzech pierwszych lat swej kariery stoczył Jack Dempsey 22 walki, przyczem pobity był tylko 2 razy, a sześć jego spotkań zakończyło się bez rezultatu. Możliwie sobie torował wtedy drogę do chwały.

Rok 1918 jest jednym pochodem triumfalnym Jacka Dempsey’a po drabinie bokserkiej, który najwyższy szczebel zajmował olbrzym Jess Willard, w roku tym stacza on 18 walk, blisko połowę liczby spotkań całej swej kariery. Jeden Willy Meehan zdołał go w tym roku pokonać na punkty — zresztą musiało to być dziełem przypadku, skoro szczęśliwy zwycięzca nie zgłosił potem żadnych z tego tytułu pretensji. Drugim szczęśliwcem był nieboszczyk Billy Miske, który wyszedł z Dempsey’em na remis. Reszta ulega bezapelacyjnie „k-o”, przeważnie w pierwszych rundach.

Rok ten spędził niezwykle pracowicie. Nieraz w ciągu 5 dni dawał 3 knock-outy, walczył nawet dzień po dniu. Wtedy to zdobył on niezwykłą rutynę meczową, której „zapas” starczył mu na następne lata.

W r. 1919 Jack oszczędza się. Na dzień 4 lipca.

Na „Independance Day” — wyznaczono spotkanie z mistrzem świata Jess Willardem. Przeszło dwumetrowy olbrzym, który poza siłą, wzrostem i długością rąk, nie miał żadnych zalet bokserkich, został „wykończony” już w pierwszym starciu; uratowało go uderzenie gonga i przerwa. Odwlokł swą niechybną klęskę do 3 starcia „Tygrys z Utah”.

Dalsze dzieje najznakomitszego tego pięściarza, jak mecze z Carpentierem, Firpo i Tunney’em są ogólnie znane, jak również ostatnie zwycięstwa nad Sharkey’em. Obecnie sięga on ponownie po najzaszczytniejszy tytuł mistrza świata.

Warto jeszcze zaznaczyć, że Dempsey w chwilach odpoczynku wraca w swe strony rodzinne. Jedzie w Góry Skaliste na łowy na grubego zwierza. Jest on myśliwym nie gorszym może niż bokserem, a w puszczy czy prerji czuje się lepiej niż na ringu. Niewątpliwie po skończeniu kariery pięściarskiej zamieszka gdzieś na Dalekim Zachodzie, gdzie na łonie dzikiej natury będzie w swoim żywiole.

W zimie, jako człowiek elegancki musi także spędzać czas we Florvdzie, w jakim Miami czy Palm Beach, gdzie dla rozmaitości uprawia wszelkie możliwe sporty zaczynając od pływania a kończąc na samochodach i hydroplanach.

Rekord Nurmiego na 2,000 metrów pobity.

Na ostatnich zawodach mało znany dotychczas średniodystansowiec fiński Borg pobił w biegu na 2000 m. rekord światowy Nurmiego (5:24.6) uzyskując znakomity czas 5:23.4. Nurmi w biegu tym nie brał udziału, jest więc możliwe, że zdoła on jeszcze wynik swój poprawić.

Uczmy się grać w tennisa.

„Biały sport” po wojnie zdemokratyzował się wyjątkowo szybko i dziś jest sportem mas.

Tennis wymaga fizycznego, równomiernego wysiłku całego ciała, odświeża znakomicie umysł, czyniąc go odpornym na wyczerpanie.

Jest rzeczą nie podlegającą najmniejszej wątpliwości, że rozwój sportu we wszystkich jego dziedzinach i „zapotrzebowanie” na niego w latach powojennych, wzrosły niesłychanie. Objaw ten jednak wyjątkowo dobitnie wystąpił w sporcie tennismowym. Liczba jego czynnych zwolenników powiększa się z dnia na dzień znacznie szybciej, niż to się dzieje w innych dziedzinach sportu.

Tennis który przed wojną należał nie mały wyłącznie do lepiej finansowo sytuowanej sfery, a któremu oddawali się młodzi ludzie, nie mający przeważnie nic lepszego do roboty — po wojnie zdemokratyzował się wyjątkowo szybko. Kupcy, urzędnicy, ludzie ciężkiej codziennej pracy, którzy podążając za prądem czasu, łakną ruchu, powietrza, pragną rozprostować stężale mięśnie — oddają się z pasją tennisowi, który nie wymaga od nich ani specjalnych przygotowań ani też żadnych wyjątkowych kwalifikacji fizycznych. W dodatku i place tennismowe znalazły się obecnie przeważnie w pobliżu warsztatów pracy, czy mieszkań, tak, iż dostęp do nich nie przedstawia żadnych trudności i odbywa się bez straty czasu.

Dosyć jednak długo, w porównaniu z innymi działami sportu, czekało się na ten rozwój tenisa wszcz. twierdzą wprawdzie niektórzy, że istnieje on dopiero lat pięćdziesiąt. Niezupełnie jednak zgadza się to z rzeczywistością. Tennis acz w uproszczonej formie, był znany w Anglii już w 13-tym wieku, a w wieku 18-tym rozgrywały się turnieje i to na kortach z trawy. Właściwy jednak jego rozwój i przerzucenie się na kontynent datuje się od roku 1874, kiedy to tennis ujęty został w ściśle ramy przepisów, nabierając stopniowo cechującego go dziś kunsztu, finezji i techniki.

Niemniej szybko postępowała rozbudowa wewnętrznej, organizacyjnej

struktury tenisa. Na terenie międzynarodowym jest tennis obecnie jednym z najlepiej zorganizowanych sportów i pochwalić się może bezwzględnie najlepiej zorganizowaną turniejami międzynarodowymi. Na zawodach w Wimbledonie każdego roku mają możność spotkać się mistrzynię i mistrzowie rakiety z całego świata. Rozgrywki o puchar Davisa, zapoczątkowane w r. 1900, mają już swoją ustaloną opinię, a na Igrzyskach Olimpijskich w Amsterdamie spodziewany jest udział przedstawicieli przeszło 30 państw.

W czym leży tajemnica stałej wzrastającej popularności tenisa?

A więc przede wszystkim jest on sportem dla każdej płci, wieku, właściwości fizycznych i psychicznych. Dla gracza jest źródłem wielkiej różnorodności ruchów przy zupełnym niemal braku jednostronnych tylko objawów zmęczenia. Wszystkie części ciała zostają na zmianę lub jednocześnie wprowadzone w akcję. A że gra cała, w związku z otoczeniem, odbywa się przytem w warunkach jaknajbardziej estetycznych, przeto gracz opuszcza kort pogodny, z uczuciem przyjemnego wyczerpania. Dla ludzi, którzy przez szereg godzin dziennie poświęcają się ciężkiej pracy umysłowej, tennis, wymagający fizycznego, równomiernego wysiłku całego ciała, jest niezastąpiony. — Odświeża on znakomicie umysł, czyniąc go odpornym na wyczerpanie. A że przytem ma i on tę właściwość, jak żaden inny sport, że zależnie od upodobań, warunków, czy ochoty, może być uprawiany w mniejszym lub większym towarzystwie kobiecym czy męskim lub wreszcie mieszanym, w tempie dowolnym, z przestrzeganiem reguł, lub ich nieprzestrzeganiem — tennis pozostaje ćwiczeniem fizycznym, którego nie zastąpi żaden inny sport.

Olimpijada ąngiś a dziś.

Idea olimpijska zdobyła cały świat. Na igrzyskach reprezentowane są wszystkie części świata, wszelkie rasy i wszystkie odcienie skóry ludzkiej.

Jak wyglądała Olimpiada w Atenach w r. 1896?

Gdy w roku 1924 na Igrzyskach Olimpijskich w Paryżu stanęło do walki sportowej około ośmiu tysięcy zawodników, reprezentujących 45 narodów świata, a prasa przez długi trzecieścienny okres rozbrzmiewała raz po raz fanarami na cześć zwycięzców olimpijskich — opinia publiczna została ostatecznie przekonana o celowości i żywotności idei olimpijskiej.

Lecz niedawno jeszcze, gdyż trzydzieści trzy lata temu, sytuacja była zgoła odmienna. Gdy w r. 1894 baron Piotr Coubertin zaproponował urządzenie Igrzysk I-szej Olimpiady w Atenach myśl jego, poza garstką entuzjastów, nie znalazła zrozumienia. Ówczesny rząd grecki sprzeciwił się zawzięcie od bicia Igrzysk w Atenach i dopiero poparcie, jakiego udzielił bar. Coubertinowi, grecki następca tronu, Konstantyn, późniejszy król, pozwoliło na urzeczywistnienie idei wskrzeszenia Igrzysk. O wiecie większe zrozumienie znalazła idea w narodzie greckim. W przeciągu dwóch tygodni społeczeństwo subskrybowało 180.000 drachm na cele Olimpiady, zaś bankier aleksandryjski Averoff ofiarował 1 milion drachm na odnowienie ateńskiego stadionu.

Ta pierwsza nowożytna Olimpiada trwała zaledwie dni dziesięć, gromadząc około 200 zawodników, reprezentujących 10 narodów. Lecz w przeciągu tych dziesięciu dni, kilkakrotnie olbrzymi stadion mogący pomieścić 80 tysięcy ludzi, zapełniony był do ostatniego miejsca, a w czasie biegu maratońskiego prócz tłumy na trybunach — 100.000 ludzi, przypatrywało się zwycięstwu greckiego pasterza Louisa, na drodze z Maratonu do Aten.

Powodzenie, jakim cieszyły się te Igrzyska, oraz szeroki oddźwięk, jakie znalazły one na całym świecie, zrobiły swoje. Ten sam rząd grecki, który nie chciał przed igrzyskami pozwolić na ich urządzenie — po Igrzyskach wystąpił do międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego z propozycją odbywania igrzysk stale w Atenach. Naturalnie, iż Komitet na propozycję się nie zgodził. Chodziło tu bowiem o to, aby droga urządzania igrzysk w coraz to innym państwie, zdobyć dla idei olimpijskiej cały świat. I rzeczywiście Komitet dopiął celu. O honor odbycia igrzysk ubiegają się do końca zeszłego stulecia najpotężniejsze państwa, a na paryskiej Olimpiadzie reprezentowane były wszystkie pięć części świata, wszelkie rasy i wszystkie odcienie skóry ludzkiej.

75.000 dolarów za zagadkę „Expressu”.

Dnia 1 września r. b., a więc już za 10 dni odbędzie się w Warszawie ciągnięcie **premiowej pożyczki dolarowej**, t. zw. „dolarówki”. Podczas ciągnięcia tego, prócz innych wygranych, padnie na szczęśliwy numer imponująca w warunkach naszych wielka wygrana

40.000 dolarów.

Każdy posiadacz dolarówki śni i marzy dziś o olbrzymim majątku, który może mu zesaść kapryśna ręka losu i za jednym zamachem wyzwolić go ze wszystkich trosk i zmartwień materialnych. 40 000 dolarów — to bogactwo, dostatek, życie tak, jak się komu podoba. Nie każdy może sobie jednak pozwolić na kupno dolarówki, a zresztą, szanse wygranej na jeden tylko numer są niewielkie.

Wydawnictwo „Expressu” pragnie otworzyć okno do szczęścia swym Czytelnikom i Czytelniczkom, i to otworzyć jaknajszerzej.

W tym celu oddajemy do dyspozycji wszystkim Czytelnikom i Czytelniczkom „Expressu”

400 DOLAROWEK

a mianowicie:

200 dolarówek od №№ 175.801 do 176.000					
85	”	od	”	175.515	” 175.600
55	”	od	”	771.040	” 771.094
40	”	od	”	743.001	” 743.040
20	”	od	”	26.565	” 26.584

Wszystkie wygrane, jakie padną ewentualnie na powyższe numery dolarówek w dniu 1 września, łącznie z wielką wygraną

40.000 dolarów

staną się własnością czytających nasze pismo w następujący sposób:

1) Udział w tym nadzwyczajnym konkursie „Expressu” mogą brać wszyscy nasi Czytelnicy i Czytelniczki, którzy wykazą odrobinę cierpliwości i uwagi przez rozwiązanie bardzo łatwej zagadki.

2) Począwszy od dnia dzisiejszego każdy numer „Expressu” zawierać będzie kupon, na którym obok zwykłej treści widnieć będzie jedna litera alfabetu. Kuponów takich będzie łącznie dziesięć i ukazywać się będą codziennie do dnia 30 sierpnia r. b.

3) Każdy Czytelnik, czy Czytelniczka „Expressu” winien codziennie wyciąć kupon i zachować go. Dnia 30 sierpnia należy ułożyć kupony w ten sposób, by z wydrukowanych na nich pojedynczych liter można było odczytać dwa słowa, będące codziennym popołudniowym przykazaniem każdego łodzianina.

4) Ułożone w ten sposób kupony należy włożyć do koperty i wrzucić do skrzynki „Expressu” (Piotrkowska 49). Każdy może wrzucić jedną lub kilka kopert z kuponami.

5) Wszyscy nasi Czytelnicy obojga pici, którzy prawidłowo rozwiążą naszą zagadkę staną się uczestnikami wielkiego losowania dolarówki w Warszawie, a mianowicie:

Wygrane, które ew. padną na wyliczone powyżej numery dolarówek są własnością uczestników naszego konkursu. Suma, złożona ze wszystkich wygranych razem, podzielona będzie pomiędzy uczestników konkursu, którzy prawidłowo rozwiążali zagadkę.

Sposób podziału wyjaśniony będzie szczegółowo w najbliższych numerach „Expressu”, przyczem zaznaczamy już, że szanse wygranej nie ulegają zmniejszeniu, t. j. możliwy jest wypadek podziału wygranej między wszystkich, którzy rozwiążali zagadkę, a możliwa jest również w najszcześniejszym wypadku wygrana całych 40.000 dolarów przez jednego Czytelnika lub Czytelniczkę „Expressu”. Wszelkie losowania konkursowe odbędą się w obecności rejenta łódzkiego.

Dla uniknięcia nieporozumień zaznaczamy wyraźnie, że tylko wygrane staną się własnością Czytelników — uczestników konkursu, same zaś dolarówki pozostają nadal własnością „Expressu”.

Zyczymy tedy naszym Czytelnikom i Czytelniczkom cierpliwości i uwagi w zbieraniu kuponów i rozwiązaniu łatwej zagadki, a spodziewamy się wszyscy, że nie minie ich nagroda w postaci wielu okazałych wygranych. W najszcześniejszym wypadku

75.000 dolarów za rozwiązanie zagadki „Expressu”,

— to nagroda dotychczas niebywała. Żaden nasz Czytelnik ani Czytelniczka nie opuści dobrej okazji! Możliwości są, trzeba łapać szczęście!

W dzisiejszym „Expressie” zamieszczamy dwa kupony Nr. 1 i Nr. 2.

Prenumerata

W Łodzi zł. 4.00 miesięcznie. — Zamiejscowa 5 zł. miesięcznie. — Zagranicą 7 złotych miesięcznie. —

Odnoszenie do domów 40 groszy.

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49.

Telefony redakcji 27-24, 36-43, 36-44

Telefon administracji 22-14 — — — —

Godziny przyjęć redakcji 6-7

po poł. Rękopisów niezamówio-

nych nie zwraca się. — — —

Ogłoszenia:

ZWYCZAJNE: 8 gr. za wiersz milimetry (na stronie 10 szpalt). W TEKSCIE: 40 groszy za wiersz milimetry (na stronie 4 szpalt). Zareczynowe i zaślubia, po tekście 10 zł. Zamiejscowe o 50 proc. Zagr. o 100 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń administr. nie odpowiada. Drobne 10 gr. Poszuk. pracy 5 gr. Najm. 50 gr. Ogłoszenia kolorowe (minimalna wielkość ćwierć strony) 100 procent drożej.